

شماره صندلی :
نام و نام خانوادگی:
کلاس : ساجدین ۱ و ۲ و ۳
پایه : دهم

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه ۱۶ تهران
دبیرستان نمونه دولتی فرهنگ شهید شریفی
نوبت امتحانی پایان نیمسال اول (دی ماه)
سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹
(رشته : ادبیات و علوم انسانی)
درس : منطق
نام دبیر: آقای پرک

ساعت شروع امتحان: ۱۵:۰۰
زمان امتحان: ۹۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۲۰

بارم
۱/۵

۱- تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط است.

- ۱-۱- منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و مهارت نیاز دارد.
- ۲-۱- از آنجا که علم منطق وابسته به زبان خاصی نیست لذا در منطق به مبحث الفاظ توجه خاصی نمی شود.
- ۳-۱- در دسته بندی مفاهیم از مفهومی خاص آغاز می کنیم و به مفهومی عام می رسیم.
- ۴-۱- رابطه تعریف با آنچه تعریف می شود باید از نظر مفاهیم، رابطه «تساوی» باشد.
- ۵-۱- مبنای استقراء براساس تخمین بنا شده است و می توان از آن نتیجه یقینی گرفت.
- ۶-۱- گاهی اوقات ریشه اصلی اختلافات ناشی از مشخص نبودن مفاهیم و نداشتن تعریف دقیقی از آنها است .

۱/۵

۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

- ۱-۲- ذهن انسان به صورت..... بر اساس قواعدی می اندیشد.
- ۲-۲- یکی از شایع ترین انواع خطاهای ذهنی، مغالطه..... می باشد.
- ۳-۲- اسامی خاص و مفاهیمی که با صفت اشاره «این» و «آن» مشخص می شوند مفاهیمی هستند.
- ۴-۲- تعریف یک چیز با استفاده از خودش را تعریف..... می نامند.
- ۵-۲- هر چه وجوه مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استقرای تمثیلی..... است.
- ۶-۲- اگر لفظ بر کل معنای خود دلالت کند آن را دلالت می نامند .

۱/۵

۳- هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از گزینه ها در سمت چپ مرتبط است؟ (یک مورد اضافی است)

۱- عدم رعایت علائم سجاوندی	۱- سور قضیه
۲-۳- دارای مصادیق متعدد	۲- نوعی استقراء
۳-۳- ذکر نمونه از مصادیق یک مفهوم	۳- واضح بودن تعریف
۴-۳- پرهیز از الفاظ مبهم و نامأنوس	۴- مفهوم کلی
۵-۳- استنتاج بهترین تبیین	۵- تعریف مفهومی
۶-۳- انسان: حیوان ناطق	۶- مغالطه نگارشی کلمات
	۷- تعریف مصداقی

۳

۴- گزینه صحیح را مشخص کنید.

- ۱-۴- دویخس اصلی منطق کدام اند؟
(الف) تصور-تصدیق (ب) تصور-تعریف (ج) تعریف-استدلال (د) تصدیق-استدلال
- ۲-۴- در عبارت «و احاتم بخشی می کند» و «خانه نیاز به تعمیر دارد» به ترتیب چه نوع دلالتی به کار رفته است؟
(الف) التزامی-مطابقی (ب) التزامی-تضمنی (ج) تضمنی-مطابقی (د) تضمنی-التزامی
- ۳-۴- نسبت «شکل و مثلث» همانند نسبت کدام گزینه است؟
(الف) فلز-آهن (ب) آهن-مس (ج) لباس-سفید (د) مثلث-سه ضلعی
- ۴-۴- در تعریف «آئینه» به «شیئی که نور را منعکس می کند» کدام شرط از شرایط تعریف رعایت نشده است
(الف) واضح بودن (ب) مانع بودن (ج) جامع بودن (د) دوری نبودن
- ۵-۴- دانشمندان علوم تجربی تلاش می کنند با استفاده از کدام استدلال، مبنایی برای علوم تجربی فراهم کنند؟
(الف) قیاسی (ب) تمثیلی قوی (ج) استنتاج بهترین تبیین (د) استقرایی قوی
- ۶-۴- منطق شبیه کدام یک از موارد زیر نیست؟
(الف) سیستم های کنترلی (ب) علم پزشکی (ج) شاقول بنایی (د) آموختن دوچرخه سواری

بارم
۱

۵- هدف از تعریف کردن چیست و تعریف از طریق «ذکر مصادیق» در چه مواردی مناسب است؟

۶- در مورد الف - ب - ج - د «تصور و تصدیق» را مشخص کنید. و در مورد و - ه - ی نوع مغالطات را بنویسید.

- (الف) توانا بود هر که دانا بود
(ب) تصدیق های معلوم
(ج) دانش آموزان سال دهم انسانی
(د) فصل بهار زیبا است
(و) احمد، دوستش را گرمی می دارد، او فرد مؤمنی است
(ه) او برای بازدید پنج روزه از اصفهان به شهر ما آمد.
(ی) بنده خدا افتاد، سرش به جدول خورد و عصبانی شد، نشست جدول را حل کرد

۷- از میان مفاهیم الف - ب - ج کدام جزئی و کدام کلی است؟ و در جدول زیر کدام نسبت از نسبت های چهار گانه برقرار است

نسبت	مفاهیم کلی
	حیوان-سفید
	بیماری-سرماخوردگی
	سنگ-گیاه

۸- اقسام تعریف های زیر را مشخص کنید: و چه اشکالی در تعریف (طوطی: حیوان سخنگو) وجود دارد؟

- (الف) کتاب مقدس: کتابهایی مانند قرآن، تورات و انجیل
(ب) آب: مایعی است شفاف، بی رنگ و بی بو
(ج) ساواک: سازمان اطلاعات و امنیت کشور

۹- نوع استدلال های زیر را مشخص کنید:

- (الف) چند سال گذشته، خشکسالی بوده است، پس امسال هم خشکسالی خواهد بود.
(ب) سگ گله هنگام دزدیده شدن گوسفند پارس نکرده است پس مطمئناً دزد غریبه نیست
(ج) انسان مانند دیگ بخار است، هر وقت به او فشار وارد می شود منفجر می شود.

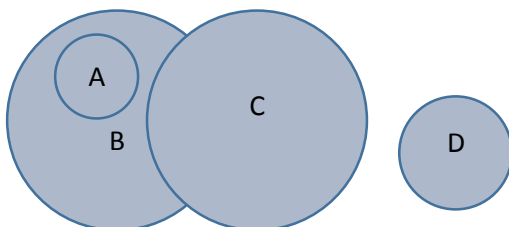
۱۰- با تغییر علائم سجاوندی، دو معنی متفاوت برای عبارت «گنج پنهان شده توسط فرهاد کشف شد» بنویسید. و منظور از مغالطه «توسل به معنای ظاهری» چیست؟

۱-.....

۲-.....

۱۱- با توجه به شکل به پرسش های زیر پاسخ دهید.

- (الف) رابطه a و b چند تصدیق مثبت درست می کند؟
(ب) رابطه b و c چند قضیه با سور بعضی ایجاد می کند؟
(ج) d با کدام یک از دایره ها رابطه تباین می سازد؟

۱۲- اشکال هر یک از تعریف های زیر را مشخص کنید. و شرایط استقرار تعمیمی قوی را بنویسید. (ذکر دومورد)

- (الف) بلبل: پرنده ای که آوازی خوش و دلنشین دارد.
(ب) حرکت مکانی: به انتقال چیزی از مکانی به مکانی دیگر می گویند.
(ج) خورشید: سکه طلایی آسمان.

۱۳- برای مقابله با مغالطه «تمثیل ناروا» می توان از کدام دو روش استفاده کرد؟ آنها را نام برده و برای یکی از آنها مثال ذکر کنید و در چه صورتی دچار مغالطه تعمیم شتاب زده می شویم؟